

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ
STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

R o č n í p r o g r a m
kontrolních akcí Státního úřadu inspekce práce
na rok 2007

12. prosince 2006

Schválil státní tajemník – náměstek ministra práce a sociálních věcí ČR JUDr. Petr Šimerka
na základě § 38 zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce

Úvod

V souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm c) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce je Ministerstvu práce a sociálních věcí předložen Státním úřadem inspekce práce návrh Ročního programu kontrolních úkolů na rok 2007. SÚIP v souladu s § 4 zákona o inspekci práce tento materiál zaslal v měsíci říjnu 2006 sociálním partnerům k připomínkám. Žádné připomínky k jeho úpravě však neobdržel, proto materiál postupuje MPSV ke jeho schválení.

Program kontrolních akcí na rok 2007 zohledňuje potřebu EU, ČR a analýzu pracovní úrazovosti a analýzu podání v roce 2005 a uplynulém období roku 2006.

- I Bezpečnost práce ve stavebnictví**
- II Dodržování stanoveného pracovního režimu řidičů nákladní dopravy a hromadné přepravy osob, jejich dovolených, cestovních náhrad a mezd**
- III Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích**
- IV Bezpečnost provozu výtahů v organizacích a občanské výstavbě**
- V Bezpečnost práce při provozu chladících zařízení a kompresorových stanic, plynovodů a plynových zařízení**
- VI Provádění kontroly na základě písemných podnětů na porušování pracovněprávních vztahů a podmínek**
- VII Dodržování povinností u malých a středních zaměstnavatelů vyplývajících z pracovního vztahu v návaznosti na hodnocení četností podnětů občanů, zkušeností a praxe**
- VIII Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů zaměstnávajících cizince**
- IX Provádění kontroly dodržování předpisů při ruční manipulaci s břemeny - kampaň SLICu pro rok 2007**
- X Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce**
- XI Kontroly vysílaných pracovníků v rámci poskytování služeb**
- XII Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií**
- XIII Program „Bezpečný podnik“**

Navrhované úkoly, jejich cíl, zadání a předmět kontroly v souladu s výše uvedeným ustanovením zákona o inspekci práce jsou navrženy k případnému projednání Státním úřadem inspekce práce na nejbližším zasedání Rady vlády pro BOZP v roce 2006.

Zdůvodnění, cíl a zadání kontrolních úkolů

I. Bezpečnost práce ve stavebnictví

Zdůvodnění:

Stavebnictví patří k odvětvím, ve kterém v dlouhodobém horizontu dochází k velkému množství úrazů, zvláště úrazů závažných a smrtelných.

K nejvyššímu počtu smrtelných a závažných pracovních úrazů stále dochází při pracích ve výškách, při kterých je zdrojem pád z výšky, do hloubky, propadnutí krytinou nebo sesutí z volného okraje. Na druhém místě ve stavebnictví vykazují nejvyšší úrazovost zemní práce (práce v nezajištěných výkopech) a vysokou úrazovost vykazuje doprava na staveništi i práce spojené se zvedáním – operace s těžkými břemeny (práce nejsou prováděny v souladu s bezpečnostními požadavky).

Cíl úkolu:

Pozitivně ovlivnit bezpečnost práce při pracích ve výškách, výkopech, provozu stavebních strojů a zařízení včetně provozu dočasných elektrických zařízení stavenišť. Prostředkem k jeho dosažení je pokračování ve vyvíjení tlaku na dodržování povinností k zajišťování bezpečné práce na stavenišťích

Zadání úkolu:

Kontroly budou zaměřeny na zajišťování bezpečnosti práce při pracích ve výškách, při zemních pracích, při dopravě na staveništi a při zvedání – operacích s těžkými břemeny. Kontroly budou provedeny u malých a středních organizací, zejména u organizací, kde byly při minulých kontrolách zjištěny závažné nedostatky, u organizací s nadprůměrnou úrazovostí, u nově vzniklých organizací a u organizací, u kterých od poslední kontroly uplynula doba minimálně 5 let.

Každý OIP provede kontrolu nejméně 80 organizací.

Kontroly budou zaměřeny na následující okruhy:

- zda se při práci více zhotovitelů na jednom staveništi dodavatelé vzájemně informují o rizicích vyplývajících z jejich činnosti a mají jasně určeny povinnosti a závazky týkající se zajištění bezpečnosti práce,
- zda má zaměstnavatel vypracován technologický nebo pracovní postup z hlediska bezpečnosti práce pro příslušné činnosti,
- zda má zaměstnavatel provedeno školení zaměstnanců o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP a toto školení dokumentováno,
- zda má zaměstnavatel vyhodnocena rizika, která se při jím vykonávané práci ve výšce vyskytují, na jejich základě poskytuje zaměstnancům OOPP a jejichž používání kontroluje,
- zda jsou zaměstnanci pro příslušné práce zdravotně a odborně způsobilí,
- zda zaměstnavatel chrání zaměstnance proti pádu z výšky kolektivním zajištěním (ochranné zábradlí, ochranné ohrazení, záchytné lešení, záchytné sítě),
- zda technické konstrukce, kterými jsou zaměstnanci chráněni proti pádu, propadnutí střešní krytinou nebo sklouznutí ze střechy, odpovídají svým provedením bezpečnostním požadavkům,

- nejsou-li zaměstnanci chráněni proti pádu kolektivním zajištěním, mají zaměstnavatelem přiděleny OOPP proti pádu, které jsou pro danou činnost vhodné, je určeno místo ukotvení, a OOPP jsou pravidelně kontrolovány,
- zda výkopové práce a stěny výkopů jsou bezpečně zajištěny, a jsou provedeny bezpečné výstupy a sestupy,
- zda je staveniště zajištěno oplocením, popř. jiným předepsaným zajištěním,
- zda vnitrostaveništní komunikace splňují bezpečnostní předpisy – průjezdné profily, podjezdy, šířka komunikací, překážky na komunikacích,
- zda má zaměstnavatel návod k obsluze provozovaného stroje nebo pokyny pro obsluhu a údržbu zároveň s provozním deníkem a obsluha stroje má příslušnou kvalifikaci,
- zda stroje a zařízení se zvýšeným ohrožením života a zdraví (stroje pro zemní práce, stavební výtahy), jsou technicky bezpečné v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem a technickými normami,
- zda jsou práce se zdvihacími zařízeními prováděny bezpečně v souladu s návody výrobce, právními předpisy, systémem bezpečné práce,
- zda je manipulace s materiálem prováděna odborným způsobem a práce jsou prováděny odborně způsobilými osobami; zda jsou vázací prostředky vhodným způsobem skladovány a označeny,
- zda je předepsaným (vhodným) způsobem zajištěn prostor pod a okolo přepravovaného břemene a pod prací ve výškách,
- zda provoz staveništních rozvaděčů a pohyblivých přívodů je prováděn v souladu s bezpečnostními předpisy.

II. Dodržování stanoveného pracovního režimu řidičů nákladní dopravy a hromadné přepravy osob, jejich dovolených, cestovních náhrad a mezd

Zdůvodnění:

Důvodem pro pokračování úkolu 06.1.02 Dodržování stanoveného pracovního režimu řidičů, mzdové otázky a problematika cestovních náhrad roku 2006 i v roce 2007 je nepříznivý vývoj dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích, a to zejména kamionů; dále pak stížnosti a podněty samotných řidičů na nedostatky jak v jejich finančním ohodnocení, tak v propáčení stanovených náhrad. Tímto pokračujícím úkolem OIP naplní trendy EU k snižování dopravní nehodovosti, pro Českou republiku stanovené v „Národní strategii bezpečnosti silničního provozu“, která si klade za cíl do roku 2010 snížit počet usmrcených v silničním provozu na polovinu. Systém SÚIP v rozsahu svých kompetencí podpoří cílenou snahu Ministerstva dopravy a Policie ČR v této problematice

Cíl úkolu :

Provedenými kontrolami si inspekce práce klade za cíl prosazovat dodržování stanovených předpisů této oblasti a tím předcházet dopravním nehodám na pozemních komunikacích, způsobených zejména mikrospánkem řidičů. Dále namátkovými kontrolami vést zaměstnavatele k poskytování stanovených nároků řidičů (mzdy, cestovní náhrady, dovolená).

Zadání úkolu :

Předmětem inspekce u organizací, které se zabývají dopravou, bude kontrola dodržování požadavků pracovního režimu řidičů a otázek cestovních náhrad a pracovního ohodnocení

řidičů, zaměřená na okruh položek kontrolního seznamu. Každý OIP by měl provést kontrolu alespoň u 40-ti dopravců provozujících nákladní dopravu a hromadnou přepravu osob.

Kontrola u dopravců bude zaměřena na:

- pracovní režim řidičů,
- odbornou a zdravotní způsobilost řidičů,
- poskytování dovolené,
- mzdové zařazení řidičů, jejich mzdy a ostatní náhrady,
- cestovní náhrady.

III. Kontrola systému BOZP v malých a středních podnicích

Zdůvodnění:

Preventivní působení v oblasti BOZP má důležitý význam pokud je kontrola plnění závazných bezpečnostních předpisů provedena u subjektu co nejdříve po zahájení jeho podnikatelské činnosti. S ohledem na velký počet nově vzniklých malých a středních podniků je žádoucí, aby přednostně byly provedeny kontroly v oborech s vyšším potenciálním rizikem vzniku pracovních úrazů, nemocí z povolání a havárií. Dále u subjektů, na které OIP obdržel opakovaně podněty na neplnění povinností vyplývajících ze závazných předpisů pro BOZP

Cíl úkolu :

Plošné preventivní působení na nové subjekty, u nichž doposud nebyla provedena kontrola stavu zajišťování bezpečné práce a subjekty problémové. Cílem úkolu není jen zjištění skutečného stavu a stanovení potřebných opatření k nápravě, ale také zařazení subjektů do systému následných a periodických kontrol.

Zadání úkolu :

OIP vyberou ke kontrolám subjekty v kategoriích 6 - 249 zaměstnanců, činných v oborech:

- zemědělství,
- lesnictví,
- zpracovatelského průmyslu,
- pošty (manipulace se zásilkami).
- při skladování a ve spojích,
- při výrobě a rozvodu elektřiny, vody, plynu a tepla,
- výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků,
- dřevoprůmyslu, včetně výroby nábytku.

Ke kontrolám budou přednostně vybírány subjekty, u kterých:

- nebyla ještě provedena plánovaná kontrola,
- je nepříznivý vývoj ukazatelů pracovní úrazovosti,
- jsou opakovaně podněty na neplnění povinností na úseku BOZP,
- uplynulo více jak 5 let od poslední plánované kontroly.

Další obory ekonomických činností si OIP zařadí s ohledem na stav a vývoj BOZP v jeho územní působnosti. Nezařazovat subjekty ze stavebnictví, které jsou předmětem kontroly v rámci kontrolní akce I.

V případech, kdy bude kontrolou zjištěno neplnění bodu 2, písm. b) předmětu kontroly podle tohoto plánovacího listu (pracovní podmínky), je třeba doplnit kontrolu v rozsahu podle odpovídající části kontrolní akce VII.

Předmět kontroly:

A. Administrativní kontrola

- 1) Prevence rizik
 - a) vyhodnocení, zda zaměstnavatel vyhledává rizika, zjišťuje jejich příčiny a zdroje a přijímá opatření k jejich odstranění,
 - b) seznámení zaměstnanců a ostatních osob, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích, se stanovenými opatřeními pro oblast BOZP.
- 2) Péče o pracovní podmínky:
 - a) školení a příprava k výkonu práce:
 - kontrola provozní dokumentace (technologické postupy, místní provozní bezpečnostní předpisy,
 - kontrola dodržování pracovních podmínek,
 - kontrola provádění školení pro konkrétní vykonávanou činnost;
 - b) pracovní doba:
 - rozvržení pracovních směn,
 - evidence pracovní doby a dodržování limitů přesčasové práce,
 - přestávky: na jídlo a oddech, bezpečnostní, odpočinky mezi směnami a týdny;
 - c) kontrola zakázaných prací podle vyhlášky č. 288/2003 Sb.;
 - d) poskytování OOPP:
 - seznam na základě vyhodnocení rizik,
 - přidělování podle prováděné práce,
 - péče o prostředky;
- 3) Pracovní úrazovost
 - a) evidence,
 - b) šetření příčin vzniku PÚ,
 - c) stanovení opatření k zamezení vzniku PÚ a jejich realizace.

B. Vlastní kontrola na konkrétních pracovištích

- 1) Kontrola realizace opatření, stanovených na základě hodnocení rizik na pracovištích a jejich dostatečnost vzhledem k prováděným činnostem – bezpečnost pracovních postupů;
- 2) Kontrola vhodnosti pracovišť s ohledem na prováděné činnosti z hlediska:
 - uspořádání pracoviště,
 - provádění obsluhy, údržby, kontrol a revizí technického stavu a skutečný technický stav provozovaných strojů a zařízení,
 - umístění zařízení na pracovišti,
 - odborná a zdravotní způsobilost obsluh.

IV. Bezpečnost provozu výtahů v organizacích a občanské výstavbě

Zdůvodnění:

Úkol je volen s ohledem na stále vznikající úrazy a poruchy při provozu výtahů s dopravou osob, se zaměřením na provozní požadavky stanovené novými předpisy a s přihlédnutím

k rizikům ohrožení i občanské veřejnosti; dále na základě řady podnětů od občanů i zaměstnanců, kteří upozorňují na závadný stav těchto vyhrazených zdvihacích zařízení. Provoz výtahů se podílel v minulých letech v průměru na vzniku 1,3 % smrtelných pracovních úrazů ročně. V tomto oboru stále není dořešena problematika závazných předpisů. Poslední celorepubliková prověrka výtahů byla provedena v roce 1999.

Cíl úkolu :

Provést kontrolu stavu provozovaných výtahů zejména se zaměřením na starší výtahy a na rizika spojená s jejich provozem. Kontroly provádět s cílem zvýšit úroveň bezpečnosti provozovaných výtahů k dopravě osob a zvýšení informovanosti jejich provozovatelů o povinnostech k zajištění jejich bezpečného provozu.

Zadání úkolu :

Provést kontrolu provozu výtahů u 20 organizací, služeb (administrativní budovy, nemocnice, školy, hotely atd.) a u 20 provozovatelů výtahů v objektech, kde je zvýšený pohyb veřejnosti (bytová družstva apod.). Další obory ekonomických činností si OIP zařadí s ohledem na stav a vývoj BOZP v jeho územní působnosti. Nezařazovat subjekty ze stavebnictví, které jsou předmětem kontroly v rámci úkolu I.

V případech, kdy bude kontrolou zjištěno neplnění bodu 2, písm. b) předmětu kontroly podle tohoto plánovacího listu (pracovní podmínky), je třeba doplnit kontrolu v rozsahu podle odpovídající části kontrolní akce VII.

Předmět kontroly:

Kontroly budou zaměřeny na:

- odbornou kvalifikaci zaměstnanců a jejich bezpečnost při zjišťování a odstraňování závad,
- vedení provozní dokumentace,
- provádění předepsaných kontrol, prohlídek a zkoušek,
- ověření technického stavu provozovaných výtahů a jejich zabezpečovacích zařízení,
- provádění předepsané údržby a mazání,
- způsob zajišťování vyprošťování osob (při poruchách výtahů).

V. Bezpečnost práce při provozu chladících zařízení a kompresorových stanic, plynovodů a plynových zařízení

Zdůvodnění:

Provoz chladících zařízení je oblastí se zvýšeným rizikem ohrožení života a zdraví jak obsluhy, tak veřejnosti, především s ohledem na používané medium jako je čpavek a v řadě případů i stárí zařízení. Řada provozovaných zařízení je umístěna přímo nebo v blízkosti obytných objektů.

Značná část plynovodů v budovách jsou staršího provedení. Rozvody plynovodů a připojení plynových spotřebičů bývají zpravidla provedeny závitovými spoji, bez řádných kontrol, revizí a údržby, a tím vytvářejí nebezpečí výbuchu, ohrožení osob a majetku (viz výbuch bytového domu v Brně, výbuch v šachtě v Chrudimi, výbuch v Praze – Arbesovo nám. – veřejné stravování).

Formální provádění revizí tuto situaci jen zhoršuje, protože zastírá skutečný stav.

Cíl úkolu :

Kontrolou u podnikajících fyzických osob a obchodních společností ověřit plnění opatření k minimalizaci rizik spojených s provozem chladících zařízení, kompresorových stanic a plynových zařízení, a zajištění bezpečnosti provozovaných zařízení, včetně provádění kontrol a revizí zařízení, a odstranění zjištěných nedostatků.

Zadání úkolu :

Provést kontrolu v minimálně v 60 organizacích (např. zimní stadiony a potravinářský průmysl - mrazírny, pivovary, velkokapacitní výroby potravin, sklady, atd.). Z tohoto počtu, aby v cca ½ organizacích byly chladicí zařízení a kompresorové stanice a druhé cca ½ plynovody a plynová zařízení a aby se provedla kontrola v cca 10 obchodních řetězcích – toto rozdělení organizací upravit podle místně příslušných podmínek oblastního inspektorátu..

Předmět kontroly:

System obecné prevence:

- vyhodnocení rizik a přijetí opatření k jejich minimalizaci,
- přijetí opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí,
- ustanovení osoby odpovědné za provoz plynového zařízení,
- seznámení a proškolení pracovníků s vyhodnocenými riziky a přijatými opatřeními a předpisy,
- kvalifikace a zdravotní způsobilost obsluhy a údržby zařízení,
- kontrola průvodní, provozní, požární a havarijní dokumentace.

System technické prevence:

- zda je k dispozici technická a provozní dokumentace zařízení a zda odpovídá skutečnému stavu,
- zajišťování preventivní údržby, kontroly a revizí,
- u chlazení čpavkem zkontrolovat jestli nejsou používány armatury a součásti ze slitin barevných kovů (mosaz, apod.),
- správné provádění a vyhodnocení revizí revizním technikem.

Kontrola na pracovišti:

- bezpečný přístup pro obsluhu, údržbu zařízení a pro provádění kontrol a revizí,
- vybavení tlakových a chladících zařízení zabezpečovacími zařízeními a jejich funkčnost,
- ochrana zařízení proti korozi,
- funkčnost veškeré signalizace a havarijního větrání,
- jak je řešeno odstavení chladícího zařízení z provozu v případě havárie,
- vybavení strojoven chlazení a kompresorových stanic funkčními OOPP,
- provedení chlazených místností, podlah a odolnost proti poškození,
- zajištění možnosti opuštění chladícího prostoru a značení únikových cest,
- umístění uzávěrů plynu,
- zajištění přívodu vzduchu pro spalování a větrání,
- zajištění bezpečného způsobu odvádění zplodin hoření,
- zajištění plynového zařízení proti vnějším vlivům,
- odstraňování závad zjištěných předchozí kontrolou nebo revizí.

VI. Provádění kontroly na základě písemných podnětů na porušování pracovněprávních vztahů a podmínek

Zdůvodnění:

Z vyhodnocení obsahu došlých podnětů je zřejmé, že dochází k porušení ustanovení právních předpisů upravujících pracovněprávní vztahy a pracovní podmínky. V návaznosti na úkol z roku 2006 bude i nadále prováděna podrobná analýza podnětů k pracovněprávní problematice.

Cíl úkolu :

Na základě zjištěných porušení přijmout odpovídající opatření k odstranění zjištění a vymezit oblasti s nejzávažnějšími nedostatky a využít je pro následnou osvětu a prevenci.

Zadání úkolu :

OIP bude průběžně provádět vyhodnocení podaných podnětů.

U šetřených podnětů sledovat, zda jde o porušení:

- u skupin chráněných osob,
- vyplácení cestovních náhrad,
- v oblasti diskriminace,
- na úseku evidence pracovní doby.

Jednou za čtvrt roku společně s analýzou podaných podnětů odešle na SÚIP Opava početní údaje za jednotlivé skupiny šetřených podnětů. Při čtvrtletní analýze podaných a prošetřených podnětů vyhodnocovat:

- předmět podání,
- předpis, kterého se podání týká,
- obor ekonomické činnosti (OKEČ),
- velikost subjektu,
- členění podatelů,
- závěry ze šetřených podnětů, včetně zjištěných porušení.

VII. Dodržování povinností u malých a středních zaměstnavatelů vyplývajících z pracovního vztahu v návaznosti na hodnocení četností podnětů občanů, zkušeností a praxe

Zdůvodnění:

Ze zkušeností, praxe a podnětů občanů je zřejmé, že zaměstnavatelé porušovali a porušují zákoník práce nejčastěji tím, že nepřidělovali zaměstnancům práci podle pracovní smlouvy, nevypláceli mzdu za vykonanou práci ve stanovené výši podle tarifních stupňů nebo nedodržovali ostatní dohodnuté pracovní podmínky na základě kolektivní či pracovní smlouvy. Velmi početné případy jsou také v oblasti nevyplácení odstupného při rozvázání pracovního poměru ve stanovené výši nebo dokonce nebylo poskytnuto vůbec. Dále zaměstnavatelé velmi často nevydávají při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání.

Cíl úkolu :

Kontrolou preventivně eliminovat nedostatky při vzniku, změnách a skončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatelů.

Na základě zjištěných porušení vymezit oblasti s nejzávažnějšími nedostatky a využít je pro možnou následnou osvětu, popřípadě pro další činnost v systému.

Zadání úkolu :

Kontrolní činnost zaměřit na zaměstnavatele zaměstnávající méně než 100 zaměstnanců. Při výběru kontrolovaných subjektů vycházet ze zkušeností jednotlivých oblastních inspektorátů práce ve vztahu k dříve přijatým podnětům a dotazům včetně využití znalostí z prováděného poradenství v roce 2005 a 2006, nabízí se možnost využít poznatků ve spolupráci s úkolem 07.1.03.

Předmětem kontrol:

Dodržování pracovněprávních předpisů se zaměřením na:

- vznik, změny a skončení pracovního poměru,
- mzda, náhrada mzdy a náhrady výdajů, zařazování do tarifních stupňů,
- dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

VIII. Dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnavatelů zaměstnávajících cizince

Zdůvodnění:

S nárůstem problematiky zaměstnávání cizinců na území České republiky (zejména cizinci z východní Evropy a Asie) dochází k porušování pracovněprávních předpisů. Proto je nutné provádět důsledně kontrolní činnost u zaměstnavatelů, kde tito zaměstnanci na základě povolení úřadů práce jsou zaměstnáváni a vyžadovat a kontrolovat dodržování a aplikaci pracovněprávních předpisů.

Cíl úkolu :

Provést kontrolu dodržování pracovněprávních předpisů a s tím souvisejících pracovních podmínek u cizinců. Je nutné odstranit nedostatky vztahující se ke vzniku pracovního poměru, změnám, skončení pracovního poměru, odměňování a působit proti diskriminaci cizinců. Tím se snažit přispívat k tomu, aby nedocházelo k opakovanému porušování pracovněprávních předpisů ze strany zaměstnavatelů.

Zadání úkolu :

Provést 10 kontrol na jeden oblastní inspektorát práce na základě spolupráce s ÚP, kde bylo vydáno povolení k zaměstnávání většího počtu cizinců .

Předmětem kontrol:

Dodržování pracovněprávních předpisů, přičemž se orgán inspekce práce zejména zaměří na:

- vznik pracovního poměru, změny a skončení pracovního poměru,
- diskriminaci,
- pracovní dobu a dobu odpočinku, evidenci pracovní doby,
- mzdu a náhradu mzdy,
- nároky na dovolenou.

IX. Provádění kontroly dodržování předpisů při ruční manipulaci s břemeny - kampaň SLICu pro rok 2007

Zdůvodnění:

V návaznosti na pokyny SLICu bude v druhé polovině roku 2007 provedena celoevropská inspekční a komunikační kampaň v dopravě a v pečovatelských službách zaměřená na bezpečnou a zdraví nepoškozující manipulaci s břemeny se zvláštním odkazem na směrnici Rady 90/269/EHS, stanovující minimální zdravotní a bezpečnostní požadavky při ruční manipulaci s břemeny s rizikem úrazu zad zaměstnanců.

Cíl úkolu :

Na základě vytipování subjektů bude provedena kontrola minimálně u 100 firem v dopravním odvětví, kde je prováděna ruční manipulace s materiálem a u firem s pečovatelskou službou, kde jsou prováděny manipulace s pacienty a jiné pečovatelské činnosti. V případě dodržení počtů firem jsou možné kontroly i u úklidových firem, údržbě, prádelnách, kuchyní a podobně, kde je ve velké části činností zastoupena ruční manipulace s břemeny. Informační kampaní seznámit zainteresované firmy s problémy, vznikajícími při ruční manipulaci s břemeny a o jejich možném řešení v uvedených oblastech navržené EU/SLIC.

Zadání úkolu :

Vlastní kampaň, která se uskuteční v průběhu celého roku 2007, bude probíhat ve dvou etapách:

1 etapa: informační – mediální část kampaně -	v 1. pololetí 2007,
2 etapa: kontrolní – inspekční část kampaně	ve 2. pololetí 2007.

Předběžný časový harmonogram kampaně:

1. Všechny OIP vyčlení pro rok 2007 potřebné kapacity pro zajištění celého průběhu kampaně; její kontrolní část by měla v rámci každého regionu proběhnout v cca 15 subjektech
2. Každý OIP určí garanta kampaně, který bude zajišťovat jednotné provádění kampaně v rámci OIP, sumarizaci získávaných podkladů ke kampani, zpracování závěrečné informace o kampani apod.
3. V průběhu 1. pololetí 2007 se uskuteční instruktáž všech inspektorů, kteří budou zajišťovat kampaň
4. V průběhu 1. pololetí 2007 se současně uskuteční informační – mediální část kampaně,
5. Kontrolní část kampaně bude realizována v průběhu 2. pololetí 2007.

Bližší a rozpracované pokyny pro tuto kampaň budou poskytnuty SLICem v průběhu první poloviny roku 2007

X. Dodržování pracovněprávních předpisů při zaměstnávání fyzických osob agenturami práce

Zdůvodnění:

MPSV vydalo v souladu s ustanovením § 60/1a zák. č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, větší množství povolení k zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro uživatele v ČR, kterým se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení. Jedná se tzv. agenturní zaměstnávání. SÚIP v této souvislosti zaznamenal větší množství podnětů upozorňujících na porušování pracovněprávních předpisů na tomto úseku. Jde o relativně nový způsob zaměstnávání, se kterým nejsou zatím zkušenosti z kontrolní činnosti. Preventivními kontrolami se může předejít náhlému zjištění většího množství porušování příslušných předpisů.

Cíl úkolu:

Provést kontrolu dodržování pracovněprávních předpisů u zaměstnanců, kteří mají uzavřený pracovní poměr s agenturami práce. Jedná se o fyzické a právnické osoby, které v ČR zaměstnávají fyzické osoby za účelem výkonu jejich práce pro uživatele, kterým se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení.

Zadání úkolu:

Provést 5 kontrol na jeden oblastní inspektorát práce, tedy celkem 40 kontrol za celý SÚIP. Při výběru kontrolovaných subjektů vycházet jak ze seznamu agentur práce, které mají povolení od MPSV, tak z podnětů občanů, podnětů odborových orgánů, upozornění úřadů práce atd.

Předmět kontrol:

Dodržování pracovněprávních předpisů, přičemž se orgán inspekce práce zejména zaměří na:

- odměňování zaměstnanců – mzdové výměry, dodržování minimálních mzdových tarifů, srážky ze mzdy, rovnost v odměňování
- evidenci pracovní doby – rozvržení pracovní doby, přestávky v práci, odpočinek mezi směnami
- práci přesčas – vedení evidence, dodržování platných limitů
- cestovní náhrady – účtování jízdních výdajů a stravného v souvislosti s přeložením na jiné místo v ČR.

XI. Kontroly vysílaných pracovníků v rámci poskytování služeb

Zdůvodnění:

Směrnice č. 96/71/ES ukládá členským zemím, aby v zájmu ochrany práv pracovníků byly prováděny kontroly na plnění povinností vyplývajících z právních předpisů u organizací, které vysílají své pracovníky k výkonu práce mimo území svého státu. Výše uvedená směrnice ukládá také členským zemím úzce spolupracovat na kontrolách mezi veřejnými orgány. Ke spolupráci jsou uzavírány dohody, které upřesňují nejen kontaktní místa, ale také lhůty pro vyřizování žádosti o sdělení požadovaných informací.

Cíl úkolu :

Zajistit kontrolu plnění povinností vyplývajících z čl. 3 citované směrnice a vypracování odpovědi na odůvodněné žádosti kontrolních orgánů členských zemí, a to jak u vysílaných

pracovníků, tak v organizacích, které vysílají pracovníky k výkonu práce mimo území své země

Zadání úkolu :

V rámci tohoto úkolu bude:

- 1) Zajišťována kontrola v rozsahu vznesených požadavků a poskytnutí informací žádajícím institucím členských zemí ES.
Při zajišťování tohoto úkolu, OIP na žádost SÚIP zjistí relevantní informace o konkrétním subjektu, nebo pracovišti, kde vykonává pracovní činnost vyslaný pracovník. Tyto informace předá SÚIP, který zajistí předání těchto informací jako odpověď na odůvodněnou žádost zahraniční instituci (veřejnému orgánu).
K odpovědím se použijí jednotné dotazníky k provádění výše uvedené směrnice, které budou rozdány a budou součástí tohoto trvalého úkolového listu.
- 2) Kontrola pracovišť, kde vykonávají svoji pracovní činnost vyslaní pracovníci subjektů, které nemají sídlo na území ČR. Při zjištění nedodržení pracovních podmínek uvedených v čl. 3 směrnice č. 96/71/ES tyto skutečnosti OIP sdělí odboru 1.50 SÚIP, který požádá příslušný orgán státní správy členských zemí o prověření a doplnění údajů. V případě, že bude zjištěno porušování čl. 3 citované směrnice bude systém SÚIP činit potřebná opatření k nápravě nejen s ohledem na právní předpisy, ale také v návaznosti na podepsané dohody o spolupráci k realizaci opatření k naplnění směrnice.

Poznámka:

V současné době jsou rozpracovány dohody s Francií, SRN a lze očekávat, že do konce roku budou uzavírány dohody s ostatními členskými zeměmi.

Plnění úkolu bude vyžadovat úzkou spolupráci s ČSSZ a úřady práce.

Kontrola pracovních podmínek podle čl. 6 citované směrnice bude zahrnovat kontrolu:

- a) maximální délky pracovní doby a minimální doby odpočinku,
- b) minimální délky dovolené za kalendářní rok,
- c) minimální mzdy, včetně sazeb za přesčasy, nevztahuje se na doplňkové podnikové systémy za opatření v důchodu
- d) podmínek poskytování pracovníků, zejména prostřednictvím podniků pro dočasnou práci,
- e) ochrany zdraví, bezpečnosti a hygieny při práci,
- f) ochranných opatření týkajících se pracovních podmínek těhotných žen nebo žen krátce po porodu, dětí a mladistvých,
- g) rovného zacházení pro muže a ženy a ostatních ustanovení o nediskriminaci.

Při kontrole se bude vycházet z právních předpisů, kolektivních smluv nebo rozhodčích nálezů ve smyslu odst. 8 čl. 3 citované směrnice I.

Zaslaná žádost (formulář) bude podkladem pro instruktáž k provedení kontrolní akce, včetně stanovení termínů do kdy musí být informace zaslány SÚIP a do kdy musí být informace zahraničnímu žadateli poskytnuta.

XII. Integrovaná inspekce podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Zdůvodnění:

Pravidelná inspekce je zařazena do úkolů systému SÚIP na základě požadavků zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými látkami. Kontrola je prováděna společně s ostatními orgány státní správy. Kontroly provozovatelů zařízení jsou prováděny v určených termínech podle schváleného plánu kontrol.

Cíl úkolu :

Integrovaná inspekce má za cíl provést společnou prověrku, podle plánu kontrol zpracovaným ČIŽP a podle zpracovaného kontrolního seznamu na příslušný rok, v souladu s požadavky zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.

Zadání úkolu :

Inspektoři OIP si vyžádají instruktáž o rizicích a přijatých opatřeních k jejich eliminaci u všech kontrolních pracovníků. Fyzická kontrola objektů a zařízení bude prováděna společně s poučenými zaměstnanci.

Kontroly budou zaměřeny především na:

- odstranění nedostatků z minulé kontroly,
- plnění přijatých opatření z bezpečnostních programů a bezpečnostních zpráv,
- školení zaměstnanců o předpisech k zajištění bezpečnosti práce, rizicích práce s nebezpečnými látkami a opatřeními k jejich eliminaci,
- ověření znalostí a dodržování předpisů a pokynů,
- průvodní a provozní dokumentaci,
- posouzení stavu technického zařízení uvedeného v dokumentaci vzhledem k reálnému stavu, včetně revizí zařízení, stavu elektroinstalace, tlakových a plynových zařízení (za účasti specialistů VTZ),
- skladování a manipulaci s nebezpečnými chemickými látkami, včetně značení zásobníků a skladů s nebezpečnými chemickými látkami, stav únikových cest,
- bezpečnost vykládky a nakládky nebezpečných látek v souladu s předpisem ADR,
- opatření na ochranu proti výbuchu (prevence rizik, klasifikace prostor, písemná dokumentace),
- poskytování OOPP na základě hodnocení rizik, jejich používání zaměstnanci,
- odstraňování závad zjištěných předchozí kontrolou nebo revizí.

XIII. Program „Bezpečný podnik“

Zdůvodnění:

Zařazení programu „Bezpečný podnik“ do úkolů systému SÚIP vychází z Národní politiky BOZP, která v rámci osvětové činnosti stanoví mimo jiné požadavek na zavedení systému řízení BOZP v organizacích, k jehož realizaci by měly napomoci programy a příručky s návodem k zavedení systému řízení BOZP. Takovýto přístup k řízení bezpečnosti práce umožňuje dosáhnout vyšší úrovně BOZP a kultury práce, vedoucí ke snížení pracovní

úrazovosti a nemocnosti a tím i ke snížení nákladů s nimi souvisejících (pracovní úrazovost a nemocnost negativně ovlivňují výkonnost organizací a tím i ekonomiky státu). Používání tohoto a podobných programů podpořilo také usnesení vlády č. 706 z r. 2000, kterým se vláda zavázala k respektování a naplňování zásad a doporučení vycházejících ze závěrečných dokumentů z jednání Třetí ministerské konference uskutečněné v r. 1999 v Londýně, která vedla ke vzniku tzv. „Správná praxe“ (GP-HESME).

Cíl úkolu :

Program „Bezpečný podnik“ má za cíl především zvýšit úroveň řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a ochrany životního prostředí u právnických a podnikajících fyzických osob a vytvořit podmínky pro zavedení komplexního a efektivního systému řízení BOZP. V souladu s tím trvale zvyšovat úroveň kultury práce a pracovní pohody. Z hlediska prevence je cílem programu „Bezpečný podnik“ vytvoření podmínek pro předcházení vzniku mimořádných událostí (úrazů, havárií) a dosažení změny v přístupu managementu k řízení organizace v tom smyslu, aby mimořádným událostem předcházel především preventivními opatřeními. Stávající verze programu svými systémovými požadavky také podporuje projekt Ministerstva zdravotnictví „Podnik podporující zdraví – 2006“ a umožňuje tak managementu firem v rámci programu „Bezpečný podnik“ prezentovat vyšší péči o zdraví svých zaměstnanců, nežli jim stanoví předpisy.

Zadání úkolu :

Prověřování plnění požadavků programu „Bezpečný podnik“ je jako průběžný úkol prováděno všemi OIP na základě žádosti o ověření shody systému řízení BOZP zavedeného v organizaci s programem „Bezpečný podnik“. Inspektor při prověře organizace ověřuje splnění všech požadavků programu, které se na danou organizaci vztahují, vzhledem k procesům a činnostem realizovaným v dané organizaci. Při prověře inspektor postupuje v souladu s příkazem generálního inspektora SÚIP pro tuto oblast v platném znění, příručkou obsahující program „Bezpečný podnik“ a Instrukcí generálního inspektora SÚIP č. 1/2005, ve znění dodatku č. 1/2006.

Před zahájením prověrky se inspektor - garant seznámí s údaji týkajícími se dané organizace a informuje o nich členy kontrolního týmu (s procesy a činnostmi, s údaji o pracovní úrazovosti, o haváriích, o porušování předpisů zjištěném při předchozích kontrolách organizace a o vydaných rozhodnutích týkajících se vyřazení strojů a zařízení z provozu, zákazu činnosti).

V případě, že se v kontrolované organizaci (nebo na jejím pracovišti) vyskytnou další subjekty (dodavatelé, spolupracující firmy), ověří kontrolní tým inspektorů zejména, jak je zajištěna součinnost na úseku prevence rizik, vzájemná informovanost o rizicích mezi jednotlivými subjekty a zda prověřovaná organizace plní i další své povinnosti vůči těmto subjektům.

OIP při každoročně prováděné následné kontrole organizace, která získala osvědčení „Bezpečný podnik“ ověří, zda údaje uvedené v přehledu indikátorů zlepšování zaslaných organizací odpovídají skutečnosti, tj. zda plní požadavek neustálého zlepšování.

SÚIP a OIP zajistí předávání osvědčení a plaket „Bezpečný podnik“ pro ocenění organizace a oznámení MPSV a VÚBP, kteří se předávání zúčastní podle svých možností.